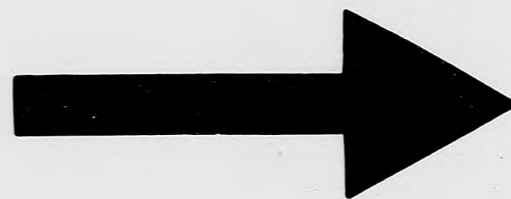
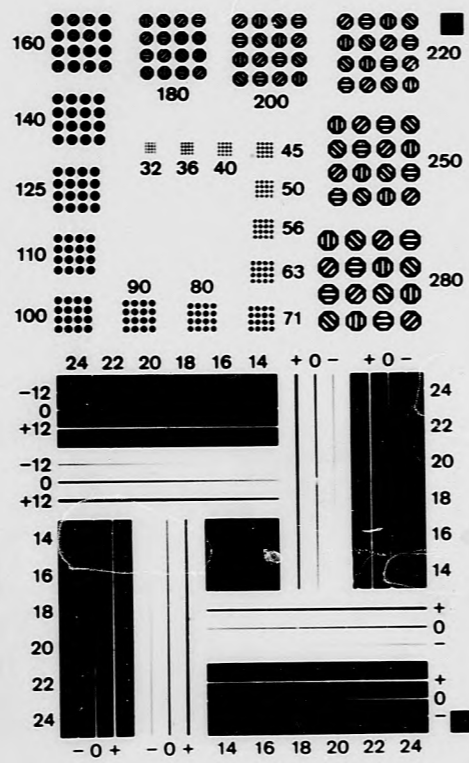

OSZK.

1990

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

FM3 / 9169

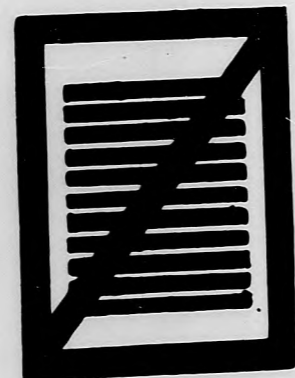
1963 : SZEPT. 21

A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK
1963. /évf.nélk./ jan.1-dec.31.

Hiány: jan.11. 39.lap., febr.3. 15-18.lap., febr.7. 25.lap.,
febr. 15. 59.lap., márc.2., márc.15. 24.lap., márc.29.
21.lap., máj.17. 39.lap., máj.23. 45.lap., jun.3. 35.
lap., jun.9. 11.lap., jun.25. 31.lap., jul.11. 11.lap.,
jul.18. 9.lap., jul.30. 23.-?lap., szept.18. 11.lap.,
okt.10. 7.lap., okt.25. 40.-?lap., nov.9. 27.lap.,
nov.10. 3.lap., dec.21. 13.lap.

bb.79. az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetének fogadása a budapest-kairo közötti új malév légijárat megnyitása alkalmából

t hbj/sze n la

1963. szeptember 20.

kedden indítja a malév első tengerentúli-budapest-kairo közötti új légijáratát. ebből az alkalomból pénteken este mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete fogadást adott.

a fogadáson megjelent kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, szarka károly külügyminiszterhelyettes, rónai rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a külügyminisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a malév, a magyar idegenforgalom több vezetője, a magyar közélet több képviselője, és a keddi megnyitójáraton résztvevő magyar delegáció tagjai. ott volt a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja.

a fogadás szívélyes légkörben zajlott le./mti/

bb 80. Ülést tartott a budapesti képviselőcsoport

t vi/sze n la

1963. szeptember 20.

a budapesti országgyűlési képviselők vida miklós elnöklátéval pénteken a parlament vadásztermében tanácskoztak. a képviselőcsoport ülésének első napirendi pontjaként sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke tartott beszámolót a fővárosi tanács feladatai a tanácsai demokrácia fejlesztésében az mszmp nyolcadik kongresszusának határozata alapján címmel. kitért arra is, hogyan segíthetik leginkább e feladatok megoldását az országgyűlési képviselők egyénileg vagy kollektíven.

a beszámoló után vida miklós értékelte a budapesti képviselők öthónapos munkáját, ismertette a második félévre kidolgozott munkatervet, majd az országgyűlés soronkövetkező ülészakával kapcsolatban adott tájékoztatást.

az ülésen több hozzászólás is elhangzott, amelyek főként a képviselőcsoport jövőbeni tennivalóival és a főváros lakosságát érintő számos időszerű kérdéssel foglalkoztak. a vitában felszólalt dr. harrer ferenc, dénes sándor, dr. orbán lászló, borka attila, dr. prieszol olga, dr. vető lajos, dr. pesta lászló és csikesz józsefné.

a képviselőcsoport a második félévi munkatervet elfogadta, határozott a tekintetben is, hogy az országgyűlésen egyes miniszterekhez interpellációt intéz./mti/

v é g e

- 48 -

21.05

Lioq

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 21.

bb 1. a kossuth könyvkiadó utolsó negyedévi könyvujdonosságai

i bi/tr/m/fm

1963. szeptember 21.

a kossuth könyvkiadó utolsó negyedévi tervében sok fontos és érdekes mű szerepel. a marxista klasszikusok közül megjelenik marx-engels műveinek 20. kötete, amely a többi között engels: anti dühring és a természet dialektikája című munkáit tartalmazza. az új Lenin sorozatban lát napvilágot Lenin összes műveinek második kötete. a könyvben, amely az 1895-1897-es évekből származó írásokat öleli fel, a gazdasági tanulmányok foglalják el a központi helyet. Lenin halálának 40. évfordulójára adja ki megemlékezésként a könyvkiadó a Lenin-az ember című kis kötetet.

szóbeli ernő válogatott írásai címmel a tíz évvel ezelőtt elhunyt marxista tudós tanulmányainak, cikkeinek gyűjteménye jelenik meg. a világtörténet negyedik kötete a 16. század elejétől a 17. század közepéig terjedő időszak történetét tárgyalja. a nagy francia forradalom izgalmas napjai eleve-
nednek meg albert soboul, neves francia történész a francia forradalom története című könyvében. 1918 októberének eseményeit elemzi hajdu tibor: az őszirózsás forradalom című műve. aranyossi magda a magyar nőmunkás mozgalom történetét írta meg lázadó asszonyok című munkájában. a magyar forradalmi munkásmozgalom történetét dolgozza fel a válogatott dokumentumok a magyar forradalmi munkásmozgalom történetéből című háromkötetes gyűjtemény, melynek első kötetét lát napvilágot még ebben az évben.

/folyt.köv./

- 1 -

/bb 1. kossuth.....1.folyt./vm

szakács kálmán kaszásskeresztések című könyvében hitlerék első magyarországi utánzóinak, a böszörmény-féle kaszásskeresztéseknek a tevékenységét tárgyalja. napjaink egyik legfontosabb problémájával foglalkozik a békés egymás mellett élés - a szovjetunió lenini külpolitikája című tanulmány, amelyhez a.gromiko, a szovjetunió külügyminisztere írt előszót.

három gyűjtemény jelenik meg fehér lajos, fock jeno és szirmai istván válogatott beszédeiből és cikkeiből. leo taxil: szórakoztató biblia című könyvében francia szellemességgel bizonyítja be a biblia történeteinek kitalált voltát. a kötetet jean effel stílusában rajzolt illusztrációk teszik színesebbé.

a könyvkiadó gazdag szépirodalmi terméséből megemlítjük jan otcenasek cseh író byrch polgártárs, galabárdi zoltán: a világ rendje, kőműves imre: vasaltnadrágosok, e.g. kazakevics: vendégség, jerzy putrament lengyel író noé bárkája és földes mihály: viharos tavasz című könyvét. kovács judit: az öltözködésről című műve szórakoztató, hasznos olvasmány./mti/

bb 3. egymillió adag gesztenyepüré

vid j vm ká

1963. szeptember 20.

a göcseji erdők és hegyoldalak szelidgesztenyéseiben beérett a termés. zalaegerszegen már megjelentek a gesztenyesütők, s kínálják a nagy keresletnek örvendő csemegéjüket. a zalai erdőgazdaságok, valamint az erdei melléktermékeket feldolgozó és értékesítő vállalat hamarosan megkezdik az ideai gesztenye szállítását a fővárosi cukrászüzemekbe. annyi gesztenyét küldenek budapestre, amiből körülbelül egymillió adag pürét lehet készíteni.

érik a gesztenye kőszeg-hegyalja festői táján is. az izes gyümölcsből az idén vagonszámra szállítanak majd a fővárosba és a nagyobb vidéki városokba. ezenkívül októbertől a tél beköszöntéséig sok ezer kirándulónak nyújt majd a hegyi gesztenyesütés kellemes szórakozást./mti/

-2-

bb 2. a magyar rádió és televízió rendszeres műsorcsereje 50 külföldi állomással

i s/gk/m/fm

1963. szeptember 21.

a magyar rádió és televízió a szocialista és a nyugati országok több mint 50 rádióállomásával tart rendszeres kapcsolatot. csupán az elmúlt esztendőben budapestről több száz hangszalagra vett műsort küldtek a világ minden tájára. párizs és brüsszel gyakran sugározza a magyar rádiótól kapott komolyzenei felvételeket. kedvelik a francia rádióhallgatók a magyar kamaramuzsikát is. ezenkívül a párizsi rádió rendszeresen közvetíti a legkiválóbb magyar tudósok népszerű ismeretterjesztő előadásait is. a londoniak elsősorban a magyar tánczenét, monte-carlóban pedig a könnyűzenét hallgatják. a bbc több alkalommal sugárzott már budapestről kapott prózai ifjúsági műsort, brüsszel pedig magyar zenei krónikát.

az amerikai államok közül a legszorosabb az együttműködés a kanadai rádióval. az egyesült államok számtalan magánrádiójához a bfa /broadcasting foundation of america/ műsorelosztó szerv útján jutnak el a magyar rádió küldeményei. argentina, brazilia, chile és a többi dél-amerikai ország adóállomásai elsősorban a magyar komoly- és népzenei felvételekből - erkel ferenc, kodály zoltán alkotásaiból - adnak közvetítést. cserébe ezek a rádióállomások számos értékes népzenei felvételt küldenek magnetofonszalagon budapestre. egyre többet foglalkozik adásaiban magyarország ismertetésével a japán rádió is. hamburg klasszikus és mai magyar zeneszerzők műveiből összeállított hangversenyeket kér a magyar rádiótól. az utóbbi időben kapcsolat jött létre szudán, guinea, ghana és rhodézia rádióadóival is.

az unesco együttműködési programja alapján a budapesti rádió számos műsort és előadást bocsátott már a nemzetközi rádióegyetem rendelkezésére. a magyar fővárosban ugyanakkor japán és francia tudósok előadásait hallhatták a magnetofonszalagokról. budapestről magyar népzenei megörökítő hangszalagokat is „postáztak” a világszervezetnek. az unesco pedig eddig mintegy 50 népzenei felvételt bocsátott a magyar rádió rendelkezésére.

a budapesti televízió az intervizio keretében a szovjet, a bolgár, az ndk-beli, a csehszlovák és a lengyel kollégákkal működik együtt. /mti/

- 3 -

bb 5. őszi virágzás a nyírségben

vid j vm ká

1963. szeptember 20.

szabolcs-szatmár megyében, hazánk legkeletibb táján ritka jelenség a növények, fák másodvirágzása, mert itt rendszerint hamar beköszönt az ősz. az idei esztendő kivétel és sok meglepetéssel szolgált. szeptember elején teljes virágpompába öltözött nyíregyházán egy akácfa, aranyosapátiban másodszor bontotta ki szirmai egy jonathán-almafa, s most egy terméssel megrakott besztercei szilvafa virágzott ki újra mátészalkán. nyíregyházán, a nyírfa utca 8. szám alatt fészlő virágok díszítenek egy körtefát.
/mti/

- . -

bb 4. gyermek-szakorvosok látják el az iskolaorvosi teendőket nyolc budapesti kerületben

i ms/hné vm sr

1963. szeptember 20.

a múlt tanévben a budapesti tizenötödik kerületben kísérletképpen a körzeti gyermekorvosokra bízták az iskolaorvosi teendők ellátását is. a jó tapasztalatok után az új tanévben jelentősen szélesítették ezt a kezdeményezést. ma már nyolc budapesti kerületben a körzeti gyermekorvosok egyben iskolaorvosok is. ennek az az előnye, hogy a gyermeket születésétől 14 éves koráig ugyanaz az orvos gondozza, kezeli, akár otthon van, akár iskolába, bölcsődébe, óvodába jár. jövőre előreláthatóan további két kerületben adják át az iskolaorvosi teendőket a körzeti gyermekorvosoknak.

megkezdődött az iskolaorvosi szakrendelők átalakítása is gyermekszakorvosi rendelőkbe. ezekben a rendelőkben eddig főként csak szűrővizsgálatokat végeztek. a beteg gyermekeket az sztk rendelőkbe küldték szakorvosi vizsgálatra, illetőleg kezelésre. most az első és a tizennegyedik kerületben kísérletképpen gyermekszakorvosi rendelőkbe alakították át az iskolaorvosi szakrendelők. az új gyermekszakrendelőkbe olyan szakorvosokat helyeztek, akik a gyermekgyógyászatban is járatosak, így tehát a gyermekek az eddiginél magasabb színvonalu egészségügyi ellátást kaphatnak.

a középiskolák egészségügyi ellátása a főváros valamennyi kerületében továbbra is az iskolaorvosok feladata./mti/

- . -

-4-

Lov

bb.7. tető alá került az egyesül izzó 11 emeletes új irodaháza

i sb/sze n vg

1963. szeptember 21.

az egyesült izzólámpa- és villamossági gyárban 11 emeletes új irodaházat építenek a 21-es építőipari vállalat dolgozó. a magas épület alapozását érdekes körülmény zavarta. a duna jelentett nehéz akadályt, pedig több száz méter választja el az építkezést a folyó partjától. az alapot azonban öt méter mélyre kellett leásni, s ezt a munkagödört már másfél méternyire elárasztotta volna a mederből átszivárgó folyóvíz. ezért kutakkal fogták közre az építkezést és éjjel-nappal szivattyúzták a vizet, hogy száraz munkahelyen dolgozhassanak. csaknem hatvanmillió liter vizet távolítottak el, amíg elkészült az alap és abba hagyhatták a szivattyúzást. ezután már gyorsan növekedett az épület, s most tető alá került az új irodaház. a dolgozók a gyár kérésére csaknem egy évvel a határidő előtt, már október közepére átadják az irodaház első épületrészét. így az egyesül izzó új üzemszerveket tud berendezni az átköltözködéssel megüresedő régi irodák helyén. az építők az új irodaház többi épületrészeiben a jövő év végére fejezik be a munkát, amelynek eredményeként mintegy 250 új irodahelyiséget kap a gyár./mti/

- . -

bb.8. fejedelmi és főúri diszfégyverek 18.-19. századbeli butorok iparművészeti emlékek kiállítása a nemzeti múzeumban

i ol/fm n fm

1963. szeptember 21.

a magyar nemzeti múzeum történelmi muzeuma két kiállítást nyit októberben. a múzeumi hónap első napjaiban nyílik a „fejedelmi és főúri diszfégyverek”, című kiállítás. ennek anyaga csupán töredéke a magyar nemzeti múzeum mintegy tízezer művészi kivitelű fegyvert tartalmazó gyűjteményének. a fegyvereken kívül nyeregtakarók, zászlók, - köztük bocskai istván aranylángnyelves, vörösselyem-zászlója, és 2. ferdinánd lobogója, - 15.-16. századból származó vérteszeteit, - közöttük kinizsi pál vérteszete és 2. rákóczi györgy aranyozott ezüstveretekkel ékesített sodronyinge - is láthatók lesznek a tárlókban.

a múzeum újkori osztálya októberben új szerzeményeiből - zömmel 18.-19. századbeli butorokból - rendez kiállítást. a legérdekesebb darabok közé tartozik egy 18. századbeli kétajtós szekrény, - egy „iparművészkedő”, nemesember munkája, - továbbá a 18.-19. századforduló idején készült „fizető asztal”, amelyen a jobbágyok rótták üveg- és ötvösművészeti emlékeket, régi okleveleket és miseruhákat. is./mti/

-5-

Lov

bb 6. pályázati felhívás

1/m/sr

1963. szeptember 21.

Budapest főváros tanácsa vb és a művelődésügyi minisztérium a budai önkéntes ezred 1945-ben Budapest felszabadításáért vitt küzdelmének megörökítésére pályázatot hirdet. az emlékmű fejezze ki a fasizmus ellen harcoló önkéntes ezred tagjainak hősiességét, az adott történelmi időpontban nagy fontosságú példamutatását. pályázati feltételek: 1./ a pályázaton minden szobrász és építész részt vehet, egyéni vagy közösen készített tervekkel. a pályaterv szobor, szoborcsoport vagy architektúráis megoldásban jelentkező dombormű egyaránt lehet. 2./ az emlékmű helye a vérméző déli végződése. 3./ az emlékmű mérete: szobor, szoborcsoport esetében a méret nem haladhatja meg a 4 métert, teljes kivitelezési összeg 500.000 forintot nem lépheti túl. architektúráis megoldás esetén a méret nem kötött, figyelembe kell azonban venni az emlékmű kivitelezési összegét. 4./ az emlékmű kivitelezési anyaga /kő, bronz/ szabadon választható 5./ a pályázat beküldési határideje 1963. december 15. - a beküldés helyét a naplósajtó közölni fogja 6./ a pályázaton bemutatandó a helyszínrajz, az architektúra, a környezetrendezés, az emlékmű pontos helyének bejelölésével 1:50-es méretben, a szobor vagy dombormű terve 1:10-es méretben. 7./ pályázati díjak: 1 első díj 8000 forint, 2 második díj egyenként 5000 forint, összesen 10.000 forint, 3 harmadik díj egyenként 3000 forint, összesen 9.000 forint.

a bíráló bizottság javaslatot tehet a pályadíjaknak a kiírástól eltérő megosztására. a pályázat sikertelensége esetében a pályadíjak nem kerülnek teljes mértékben kiosztásra. 8./ a bíráló bizottságot a fővárosi tanács vb. és a művelődésügyi minisztérium jelöli ki. 9./ az elbírálás határideje 1964. január 20. 10./ az emlékmű felállításának ideje 1965. első negyede. /mti/

L. M.

-6-

bb. 9. megszervezik a közművek, a közlekedés, a tanácsai építőipar hathatósabb együttműködését

1/hbj/sze/a/vg

1963. szeptember 21.

eddig egymástól eléggé elszigetelten dolgoztak a közművek és még lazább volt a kapcsolat a fővárosi tanács irányítása alatt lévő közművek, közlekedési vállalatok és az építőipar között. az eddig végzett felmérések azt mutatták, hogy ennek mindeki kördöt vállalja. külön-külön nem mindig tudnak megoldani egy-egy problémát, viszont az együttműködés segítene. például a csőhálózat fektetésénél nem volt a vízműveknek elég munkagépe. viszont másutt kihasználatlanul álltak a dózerek, légkalapácsok. vagy télen nem volt elegendő teherkocsija a fővárosi köztisztasági hivatalnak, viszont a tanácsai építőipar nélkülözhetette volna a teherautóit. hasonló esetek százait lehetne felsorolni.

sürgősen változtatnak ezen, először közmű, szinten, a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága már a közeljövőben urh-hálózatot teremt az igazgatóság és vállalatok között, így akár percek alatt mozgósíthatják az erőket. például csőtörés esetén a vízművek dolgozói kivül felvonulhatnak a fővárosi kerésszeti vállalat munkásai, a fővárosi köztisztasági hivatal nagy szállító egységeket mozgósíthat. ha kell, mindegyik vállalat gyorsan, kölcsönözhet, gépeket a bajba jutottak. erre volt is már példa, a legutóbbi viharok idején a kertészet órákon belül majdnem egész apparátusával a köztisztasági hivatal segítségére sietett.

a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága ezután egységesen irányítja a vállalatok mintegy 700 szállító- és munkagépét és szükség esetén gyors átcsoportosításokat hajthat végre a járműpark lehető legjobb kihasználása érdekében.

további kezdeményezések is születtek már az együttműködésre. például az utóbbi időkben a fővárosi köztisztasági hivatal a tanácsai építőiparnak szállít építési anyagot. a fővárosi köztisztasági hivatal vállalta, hogy télen a főútvonalakon a villamospályákat is tisztítja és így a „profilba”, nehezen illeszthető munkától mentesíti a fővárosi villamosvasutat. a fővárosi tanács közmű- közlekedési - és építési igazgatósága rövidesen részletesen is kidolgozza a hatékonyabb együttműködési lehetőségeket. /mti/

8.20/gy

- 7 -

Re

bb. 10. kétezerféle egyetemi jegyzet jelenik meg az oktatási év első felében - hasznos segédkönyvek a tanítóknak, tanároknak

i/vt/hné/a/sr,

1963. szeptember 21.

a tankönyvkiadó vállalat az idei tanév első felében 2000 féle jegyzet megjelentetését vette tervbe az egyetemi és főiskolai hallgatók részére, ezekből mintegy 520.000 példány készíttetik nek. a jegyzetes többsége - 1550 féle, 400.000 példányban - már a napokban lezajlott tanévnyitókával egyidejűleg rendelkezésre állt a diákoknak. a fennmaradó 450 -féle jegyzetet 120.000 példányban folyamatosan szállítják a nyomdák szeptember és november hónapban.

a tankönyvkiadó feladata az is, hogy rendszeresen ellássa az általános és a középiskolai pedagógusokat különféle segédkönyvekkel, amelyek hasznos és közvetlen támogatást nyújtanak a mindennapi oktató-nevelő munkához. ezek a kiadványok pedagógiai, pszichológiai, neveléstörténeti, módszertani és világnézeti kérdésekkel foglalkoznak. egyik ilyen segédkönyv az ujak közül a világnézeti nevelésünk természettudományos alapjai című. ez az életkezelésének problémáját, az állat- és növényvilág fejlődésének, az ember és tudata kialakulásának kérdéseit tárgyalja, a legújabb tudományos ismeretanyagok alapján elemzi. a gazdag és színes illusztrációs anyaggal ellátott segédkönyv megvilágítja, hogy a dialektikus materializmus álláspontja az egyedül helyes tudományos álláspont. a tanulmányok a világnézeti nevelés köréből című összeállítás konkrétan az általános iskolai magyar, és történelemtanítás anyagára építve foglalkozik a nevelés mindig időszerű kérdéseivel.

a történelemtanárok számára készült forrás-szemelvény gazdag válogatási lehetőséget nyújt különféle feudális kori forrásokból, amelyek kiválóan alkalmasak a középkori élet, a feudális gazdasági és társadalmi viszonyok, a korabeli osztályharc, a nagyjelentőségű politikai események szemléltetésére.

készül a bibliográfia a történelmi szakkörök számára című kiadvány, ez két füzetből áll, utmutatást és segítséget ad a középiskolai történelemtanároknak a szakkörök vezetéséhez. a feldolgozás magában foglalja a középiskolai történelem tananyag fő kérdéseit, s különösen súlyt helyez az új, és a legújabbkori történelemre, valamint a helytörténeti kutatómunkára.

a középiskolai biológia-tananyaggal kapcsolatos nevelési és oktatási kérdéseket taglalja a biológia tanításának világnézeti problémái, 1950-1960 című kiadvány, amely október végén jelenik meg./mti/

9.00/a

- 8 -

bb. 11. egykor védte, most veszélybe sodorta a várost a szegedi várarak

vid/lk/a/szf

1963. szeptember 21.

a szegedi klinikai városnegyed közvetlen szomszédságában az egykori tiszai rakparton nemrégiben partfal-csuszamlás keletkezett, mintegy 150 méter hosszan. a csuszamlás veszélyeztette az árvízvédelmi magas kőfalat, sőt egy bekövetkező esetleges nagy áradás idejére a várost is.

a bonyolult helyreállítási munkák megtervezésében számos hely-építési szakember, köztük a budapesti műszaki egyetem több professzora is részt vett. a szakértők megállapítása szerint a veszélyes helyzetet nagyrészt a tatárjárás után épült szegedi vár árkaiknak a tiszába torkolló szakasza idézte elő. mintegy hetven évvel ezelőtt az árvízvédelmi fal építésekor levert cölöpök egy része a széles várarak feltöltött, laza talajába kerültek, nem álltak elég szilárdan, s most a talajjal együtt elmozdultak.

a partfal-csuszamlást most állítja helyre a budapesti hidépítő vállalat, négy és félmillió forintos költséggel. az ezer köbméternyi meglazult földtömeget kiemelik, s a partfalat modern technikával, szilárd alapozással újraépítik. a munkát a terv szerint az év végére befejezik./mti/

bb. 14. pótolta téli adósságát az ém villanyszerelő ipara

i/sb/sze/a/vg

1963. szeptember 21.

az építésügyi minisztérium villanyszerelő iparában mintegy 21 millió forint értékű munka elvégzését akadályozta meg a szigorú tél. ennél is sokkal nagyobb lett volna azonban a termelési kiesés, de a dolgozók későbbre ütemezett feladatokat is előbbre hoztak, hogy ne álljon le a munka. így a szerelők gyakran még akkor is dolgoztak, amikor az építők a hideg miatt már elvonultak és fagyszabadságra mentek.

az iparág dolgozói a tavasszal és a nyáron új munkaszervezési intézkedésekkel, ötletes újításokkal segítették a tartozás törlesztését. többek között házilag összeállított kábelfektető kocsit készítettek. ezzel csaknem husz ember munkáját helyettesítették és a szokásos ezer helyett majdnem 4.000 méter hosszú kábelt tudtak lerakni naponta. az újítók javaslatára az árokásás megkönnyítésére is új eszközt készítettek, amely mintegy hatvan százalékkal gyorsította meg a munkát. új gépekkel és szerszámokkal egyszerűsítették a villanyszerelést a nagy lakótelepeken is. így az építésügyi minisztérium területén a legelső között pótolták téli adósságukat a villanyszerelők, szeptember végére pedig előreláthatóan három-négy millió forinttal tulteljesítik első háromnegyedéves tervüket./mti/

9.00/auu

- 9 -

bb 12. ki mire gyűjt a kst-ben?

i tó/tm-l m vg

1963. szeptember 21.

a bérből és fizetésből élők közül 830 000-ren körülbelül egymilliárd forintot takarítanak meg az idén a kst-ben. ennek az összegnek több mint 80 százalékát az év végén fizetik vissza. ez elsősorban a kereskedelem szempontjából jelentős, mert a felvett pénz nagy részét még decemberben el is költik. a kereskedelem felkészülésének segítésére a belkereskedelmi kutató intézet megkérdezett 2 000 családot, mire kívánják költeni a kst-ben megtakarított pénzt?

a megkérdezettek 15 százaléka karácsonyi ajándékokra gyűjt. a válaszokból megállapítható az is, hogy az idén többen akarnak a kst-ben kapott pénzből butort és h iradástechnikai cikkeket, rádiót, tv-t, lemezjátszót, magnetofont vásárolni, mint tavaly. ugyancsak 15 százalék gyűjt háztartási gépekre és hizott sertésre. 32.8 százalék ruházati cikkekre költi betétjét, tavaly viszont 64 százalék vásárolt ilyen árufélét. érdekes változást tanúsítanak más adatok is. tavaly a kst-ben részvevő családoknak 14 százaléka költötte élelmiszerre a megtakarított pénzt, az idén csak 2.7 százalékuk tervezi ezt. a múlt évi 2.9-ről 4.8 százalékra nőtt az üdülésre, külföldi utazásra gyűjtők aránya. 2 százalék alatt van a lakáscsere, festésre, tatarozásra, házépítésre, vagy vásárlásra és telekvásárlásra takarékoskodók száma. az elmúlt évben a családoknak 16 százaléka részben, vagy egészben félretette, illetve takarékbba helyezte a felvett pénzt, az idén egyelőre csak 4 százalékuk tervez hasonlót. a megkérdezett családoknak 5 százaléka még nem tudta, hogy mire fogja költeni a megtakarított összeget./mti/

--

bb 15. nyilvántartás hajdu-bihar megye műemlékeiről

vid fm/tné-l m fm

1963. szeptember 21.

a hajdu-bihar megyei műemlékvédelmi tanács irányításával nyilvántartás készült a megye műemlékeiről. ez a műszaki rajzokon fényképeken kívül a műemlék művészettörténeti és történelmi vonatkozásainak leírását tartalmazza. a műemlékvédelmi kataszter példányait különböző szerveknél, bizottságoknál helyezik el, s csak összehangolt döntés alapján alakítják át vagy javíthatják a műemlékeket. ezzel is védeni akarják az olyan ritka értékeket, mint például a nagykeréki bocskai várkastély, a hortobágyi csárda, vagy a hortobágyi kilenclyuku hid./mti/

--

9.15/a

- 10 -

mti

bb. 13. nemzetközi camping-utvonal fontos állomása lesz a balaton - német camping-szakember a balatoni sátor táborokról és magyarországi nemzetközi campingklub-tagságáról

vid/hén/a/szf

1963. szeptember 21.

bruno friche, ismert világjáró, a nyugatnémet camping szövetség turista referense, aki eddig 25 országot járt be, a napokban a balatonfüredi sátor táborban bérelt helyet. a nemzetközi camping szövetség hálózatának szélesítésén munkálkodó szakember, tavaly nyáron balatonföldváron töltött hosszabbidőt, most tehát másodszor kereste fel a balatont. tapasztalatairól, benyomásairól a következőket mondotta:

- bejártam a világ egy részt, s elárulhatom, hogy magyarországon egyike azoknak a helyeknek, ahová legszívesebben jövök. tavaly nyáron szentendrén voltam és a legideálisabb helynek találtam ezt a várost meg a környékét. a balaton gyönyörű, mindegyik-meg-talál itt a turista, amire vágyik, de a nyári főszezonban valami hiányzik: a nyugalom. tavaly nyári balatonföldvári tapasztaltaim után úgy döntöttem, hogy idén szezonvégén látogatok a balatonra, mert ilyenkor már nem olyan zsúfoltak a táborok. egy év alatt rengeteget fejlődött a magyar tenger és a sátor tábor-hálózat is. a magyar idegenforgalmi szakemberek felismerték a sátorozásban rejlő lehetőségeket, szépségeket, de véleményem szerint néha túllőnek a célon, mert a táborban olyan kényelemről, körülményekről is gondoskodnak, amilyeneket a legtöbb turista nem keres. sokkal több tábor kellene a balatonra, többnyire a forgalomtól félre eső, csendes, nyugodt helyen, természetes környezetben.

Füldi

- magyarországnak a nemzetközi camping klubba való felvétele - folytatta - mindinkább aktuálissá válik. ehhez azonban az kellene, hogy megalakuljon a magyar camping klub, amelyet azután felvehetnénk a nemzetközi szövetség eddig 27 országot tömörítő szervezetébe. nagy előny lenne ez az országnak. tovább növekedne turistaforgalma.

az ideit első nyugatnémet autós karaván, amelyet a campin journal német szaklap szervezett, nagyon jól sikerült, kedvező visszhangja volt hazánkban az érdeklődők körében. ez a túra szinte személyes kapcsolat révén valósult meg, a camping szövetség révén sok ilyet lehetne szervezni. a mi véleményünk szerint magyarországon, és elsősorban a balaton, 1965-ig a nemzetközi camping utvonal fontos állomása lesz - fejezte be nyilatkozatát a világjáró camping-szakember./mti/

--

9.30-/a

- 11 -

mti

bb 16. újra térképezik nyiregyházát

vid sze-lm szf

1963. szeptember 21.

a budapesti geodéziai és térképészeti hivatal debreceni, illetve nyiregyházi irodájának szakemberei megkezdték nyiregyháza újra térképezését. a legutolsó térkép, amelyet a telekkönyv még ma is használ, a múlt század végén készült 1:2280-as méretben. azóta sokat fejlődött a város, a régi térkép elavult, és szükségessé vált, hogy újat rajzoljanak. a korábbi és az új településekkel együtt több mint ezer hektárnyi területet mérnek fel. a nagy munka majdnem ötmillió forintba kerül. a munkálatok 6-7 évig tartanak. a várost nyolc felmérési körzetbe sorolták. 1966-ig két körzet térképét készítik 1:1000-es méretben. a város középpontjában és az északi részen kezdték meg a munkát, azokon a helyeken, ahol nagyobb arányú építkezések várhatók. itt van szükség elsősorban az új térképre.

az iroda szakemberei közreműködnek a városrendezési tervek végrehajtásánál is, az új létesítmények helyének kitűzésénél és elvégzik a telekkönyvi kisajátítást./mti/

bb 17. vetélytársat kap badacsony - rekonstrukció a balaton-felvidéki tagyon-hegyen

vid j-lm ká

1963. szeptember 21.

a szakemberek véleménye szerint balatonfüredtől 20 kilométerre fekvő tagyon-hegy szőlőtermesztés szempontjából egyenértékű a badacsonnyal. a gazdag napsütés a lankás hegyoldalon legalább olyan minőségű bort érlel, mint a világhírű borvidéken. badacsony elsőbbségét azzal magyarázzák, hogy míg ott a nagybirtokokon bevezették a legújabb módszereket, a tagyon-hegység kisgazdái megrekedtek a termelésben. ma 17 termelőszövetkezet birtokát képezi a hegy, ahol a több mint 50 éves szőlőültetvényeket már-már kipusztulás fenyegeti.

a tagyon termelőszövetkezetei most elhatározták, hogy a legnagyobb területet birtokló gazdaságokban vonják össze a szőlőket, cserével átadják területeiket, s zánkát, balatoncsicsót, monoszlót, tagyont és szentantalfát bízzák meg a szőlővidék rekonstrukciójával. az ületvénytervező vállalat szakemberei már elkészítették a hegység rendezési tervét, amely szerint a lankás hegyoldalokon egységes nagyüzemi telepítéseket hoznak létre. a tervek alapján több mint 200 hold, gépi erővel művelhető nagyüzemi szőlőt alakítanak ki a következő három évben. a nagyarányú rekonstrukciós munkálatokhoz a termelőszövetkezetek összevonják a munkaerőt.

az első közös telepítést most készítik elő: 80 hold olaszrizling alá forgatják a földet./mti/

9.45/Lm

-12-

kes

bb. 18. főiskolások és tsz-tagok együttműködése

i/vid/fm/a/cz

1963. szeptember 21.

a nyiregyházi tanárképző főiskola és a tarpai győzelem termelőszövetkezet megállapodása értelmében, a főiskolai hallgatók rendszeresen ellátogatnak tarpára, művészeti csoportjuk műsorral szórakoztatja a gazdaság dolgozóit, ezenkívül segítséget nyújtanak az ottani kulturális élet fellelítéséhez. a termelőszövetkezet viszonzásképpen lehetőséget nyújt arra, hogy a hallgatók a közös gazdaságban végezhessek termelési gyakorlatukat./mti/

..-

bb. 19. hajlitott eke kormánylemezek a hegyoladok művelésére

vid/sze/a/szf

1963. szeptember 21.

az eddigi traktoreke kormány lemezekkel a hegyvidéki kötött talajok rétegvonalas művelése, az erózió elleni védekezés nem vezetett eredményre. a nógrád megyei gépállomások igazgatósága és a hazafias népfront megyei műszaki bizottsága kísérleteket kezdett olyan kormánylemezekkel, amelyeket különböző mértékben meghajlitottak a lejtős hegyoldalok művelési kívánalmainak megfelelően. az ország dombos-hegyes tájain a szántásos kísérletek azt mutatták, hogy a meghajlitott kormánylemez alkalmas a kötött és lejtős talaj megmunkálására. ezek alapján a salgótarjáni acélárugyárban megkezdték a hajlitott ekekormánylemezek sorozatgyártását.

az acélárugyár kisz-bizottságának kezdeményezésére a gépállomások és termelőszövetkezetek raktáraiban lévő régi típusú kormánylemezeket is átalakítják a gyár fiataljai. a kiszisták szeptember elején társadalmi munkával kezdtek hozzá a régi kormánylemezek átalakításához. több mint ötszáz átalakított kormánylemez már elküldtek a nógrádi és a heves megyei gépállomásoknak.

/mti/

..-

bb. 22. virágzó kamillamező a tófenéken

vid/j/a/ká

1963. szeptember 21.

a biharugrai halgazdaság eliszposodott, öreg tavait felújítják. tavasszal lecsapolták, tisztították, szellőztették a talajt, hogy ősszel friss vízzel feltöltve, megfelelő élet-körülményeket biztosíthassanak a halaknak. a lecsapolt tavakat azonban nyárra sem hagyták parlagon. tófenéki növénytermesztésre rendezkedtek be, s gyógynövényt, szálaskarmányt és cirkot „arattak”, az 50 éves, öreg tavak területéről. a korai vetésű kamilla jól fizetett, ezért a később lecsapolt százholdas csik-tóba is azt vetették. a később vetett kamilla most virágzik. a külföldön is nagyon keresett gyógynövényből holdanként legalább 20 mázsa virágot szednek. az illatos őszi aratás egészen a fagy beálltáig tart biharugrán./mti/

10.05/a

-13-

kes

bb. 21. husz munkásakadémia, nyolcvan nők akadémiaja, negyven tsz-akadémia zalában - három és félezer előadást tartanak a tit aktivistái

vid/fm/a/cz

1963. szeptember 21.

a tit zala megyei szervezete nagyszabású munkaprogramot dolgozott ki a soronkövetkező oktatási évre: mintegy 800 aktivista segíti a terv megvalósítását, a falusi ismeretterjesztést. az új oktatási évadban három- és félezer előadást tartanak a megyében, s ez lesz az első olyan esztendő, amikor minden községbe eljutnak a tit munkatársai. mintegy 230.000 hallgatóra számítanak. a terv szerint tízezren vesznek részt a különféle akadémiákon. a megye husz üzemében szervezték meg a munkásakadémiát, amelyre ezernél több ipari munkás jelentkezett. a népszerű termelőszövetkezeti akadémiák ebben az oktatási évben több mint kétezer hallgatóval negyven községben működnek. nyolcvan zalai községben lesz nők akadémiaja, melyre máris több mint ötezer falusi asszony és leány jelentkezett. ezenkívül husz helyen szerveztek ifjúsági akadémiát.

a tit ismét megszervezi zalaegerszegen az agrárszakemberek szabad egyetemét, amelyen négyszázan gyarapítják szakismereteiket. ugyan- csak létrehozzák a közalkalmazottak szabadegyetemét is. erre félezeren jelentkeztek a megyéből. /mti/

--

bb. 20. homokföldön is sikerrel járt a kukorica vegyszeres művelése vi
vid/j/a/ká

1963. szeptember 21.

csongrádban uttörő kezdeményezés fűződik a szatymazi szabadság tsz-hez. homokföldön első ízben próbálták ki és alkalmazták sikeresen a kukorica vegyszeres művelését. tavasszal 75 holdon permetezték szét a vízben oldott hungazint, amelyből 8 kiló jutott átlagosan egy-egy holdra. összehasonlításként hagytak olyan területet, ahol a hagyományos módon, háromszor kapáltak. most törlik és szállítják a csöveket. a vegyszeres kukorica éppen olyan jó, holdanként 30-32 mázsás terméssel fizet, mint a háromszor kapált föld.

a termelőszövetkezetben önköltségszámítást is végeznek. az eddigi adatok szerint legfeljebb 60-70 forintba kerül a vegyszeresen kezelt kukorica mázsája. ilyen olcsón sosem állítottak elő termést ezen a gyenge minőségű homokföldön.

a szatymazi tsz a kukorica-törés kezdetekor tapasztalat-cserére hívta meg a környékbeli homoki közös gazdaságok szakembereit, hogy bemutassák sikeres próbálkozásuk eredményét. /mti/

--

- 14 -

PKK

bb 23. október végéig négyszáz lakás építését fejezik be zalában

vid lk-lm szf

1963. szeptember 21.

az építőanyagellátás némi javulása és néhány szervezési intézkedés eredményeképpen a zala megyei építőipari vállalat munkahelyein az utóbbi hetekben gyorsult a munka üteme. az előrehaladás elsősorban a lakótelepek építésén tapasztalható. az új lakótelepeken megkezdődött a rendszeres lakásátadás. a zalai építők október végéig 400 lakást adnak át az építetőknek. /mti/

--

bb 24. megkezdik a sárospataki középkori római katolikus templom helyreállítását

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 21.

a sárospataki rákóczi vár egyik legszebb műemlékjellegű épülete a középkori római katolikus templom. a háromhajós templomot - amelyet több mint tíz eredeti gótikus kőrácsos ablak díszít - 1492-ben építették. az azóta eltelt évszázadok nem multak el nyomtalanul. a templom kétszer leégett, az osztrák megszállás előtt 137 évig protestánsok használták, majd katonai célokra vették igénybe. utána visszakapta a katolikus egyház. időközben tűz pusztította el déli tornyát, annak órasterkezetét és a harangjátékokot. 1786-ban a templom nyugati homlokzatán új tornyot építettek. belső berendezéséhez pedig a budai karmelita templom és a megszünt trinitárius rend pataki kolostorának fő- és mellékoltárait használták fel. ebben a templomban temetkeztek hajdan a vár középkori urai. ott van - többek között Lőrántffy Zsuzsanna és 2. rákóczi György sírja is.

a templomot az utóbbi fél évszázadban igen megviselte az idő vasfoga. az elszuvasodott tartógerendák miatt a torony kupolája elferdült, az épület vakolata megrepedezett, lehullott. ezért az országos műemléki felügyelőség elhatározta, hogy mintegy másfél-millió forintos költséggel rendbehozza a történeti és építészeti szempontból egyaránt értékes templomot. a helyreállítási munka három évig tart. a tervek szerint feltárják az egyelőre teljesen ismeretlen kriptarendszert. valamint a templom északi oldalán befallazott gótikus íveket. a munkákat a közeli hetekben kezdik meg. először a templom elferdült tornyát hozzák rendbe. /mti/

10.25/lm

--
-15-

PKK

bb 27. folytatják a csónakázó tó építését szombathelyen

vid fm/tné-Lm fm

1963. szeptember 21.

Szombathelyen tavaly csónakázó tó építését kezdték el társadalmi munkában zömmel a fiatalok. a múlt tél elején megszakadt munkákat csak most folytathatják, ugyanis a tavaszi áradások idején a házakat veszélyeztető aranyvizek vizét a tó helyére engedték. az üzemek, iskolák, intézmények számos kisz-fiatalja segíti a munkát./mti/

--

bb 28. a „kis ezermesterek”, tizenötödik szakköre a szolnoki ságvári endre művelődési házban

vid fm/tné-Lm fm

1963. szeptember 21.

az alföld egyik legnagyobb művelődési intézményében, a szolnoki ságvári endre művelődési házban megalakult a „kis ezermesterek”, tizenötödik szakköre. az általános és középiskolás diákok, üzemi munkásfiatalok újabb hajómodellező kört alakítottak. a tiszán és a zagyván rendszeresen rendeznek hajómodell-versenyeket a szakkör tagjai által készített vitorlás és motoros hajómodellekkel. a jövő hónapban már résztvesznek a szép sportág kedvelőinek délmagyarországi vetélkedőjén is. a művelődési ház honismereti, akvarista, biológiai, képzőművészeti és egyéb szakköreiben ez év őszétől már több mint négyszázan tevékenykednek./mti/

--

bb 29. szedik az őszi primőrborsót

vid j-Lm ká

1963. szeptember 21.

Tolna megye több gazdaságában beérett a másodvetésű cukorborsó, s az őszi primőr szedését megkezdték. a szakályi kaposvölgye termelőszövetkezetben az őszi buza tarlójába vetett 10 holdas cukorborsó-földön 6-7 mázsás holdankénti átlagtermést adott a másodnövény. a cukorborsó egy részét budapestre, a tolbuhin körüti vásárcsarnokba, más részét a megye földművelőszövetkezeti boltjaiba szállítják./mti/

--

10.45/a

- 16 -

PK

bb. 25. a második ötéves terv végére minden szolnok megyei tsz-ben lesz diplomás vezető - hetvenhárman tanulnak az egyetemeken és főiskolákon

vid/j/a/ká

1963. szeptember 21.

Szolnok megye 174 termelőszövetkezeti gazdaságának jelentős része ma már 4000-5000 holdon vagy ennél nagyobb területen gazdálkodik. az üzemegységekre tagolt, korszerű nagyüzemi gazdálkodást kialakító szövetkezetek irányítása egyre nagyobb szakértelmet, hozzáértést kíván. a termelőszövetkezeti vezetők ezért valamennyien a diploma megszerzésére törekednek. ebben a gazdasági évben már 100 agráregyetemmel vagy főiskolával egyenértékű végzettséggel rendelkező elnök és főmezőgazdász irányítja a termelőmunkát. az agráregyetemek, főiskolák, felsőfokú technikumok levelező tagozatain jelenleg 73 termelőszövetkezeti elnök és vezető mezőgazdász gyarapítja elméleti felkészültségét, és számosan jelentkeztek felsőfokú intézmények most induló első évfolyamára is. gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a második ötéves terv végére a megye minden közös gazdaságában lesz egy-egy diplomás vezető.

Tóth István, a csaknem 10.000 holdas ujszászi szabadság tsz elnöke, az agráregyetemen, Csepesz István, a szelevényi szikra termelőszövetkezet elnöke a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemen készül fel a közös gazdálkodás magas szintű irányítására. Cseh József, a Jászkiséri táncsics termelőszövetkezet vezető mezőgazdája a karcagi felsőfokú technikumban végzi tanulmányait. a megye közös gazdaságainak beosztott szakemberei között is egyre több a diplomás. az elmúlt tanévben végzett fiatal szakemberek közül tizenheten helyezkedtek el a szövetkezetekben./mti/

--

bb. 30. pályázat bács megyében a termelőszövetkezeti mozgalommal kapcsolatos helytörténeti tanulmányok megírására

vid/fm/a/tné/a/fm

1963. szeptember 21.

Bács megyében a tit, a meszöv és a megyei tanács mezőgazdasági osztálya pályázatot hirdetett a termelőszövetkezeti mozgalommal kapcsolatos helytörténeti tanulmányok megírására. pályázni csak önálló kutatáson alapuló bács megyei témákkal lehet. a pályázatot 1964 április 4-ig kell beküldeni a kecskeméti tudományos ismeretterjesztő társulat címére. a legjobb pályamunkákat nyomtatásban megjelentetik./mti/

--

10.47/gy

- 17 -

PK

bb. 26. munkában az almaszállító szánok a kiskunsági homokon

vid/ká/tr/a/ká

1963. szeptember 21.

a kiskunság gyümölcsöseiben megkezdtek az alma szedését. az idén mindenütt roskadásig megrakódtak a fák terméssel, s a nyár-
végi bőséges csapadék hatására kövérre duzzadtak a gyümölcsök. a
napsütéses meleg idő rendkívül kedvez az érésnek, és a színek-
zöldésnek. éppen ezért a jonathán, a husvéti rozmarin és a
starking szedésével még várnak, s csak az aranyparmen és az egyéb
korai fajták szüretelését kezdték meg. a szórványgyümölcsök
mellett sokfelé termőre fordultak az új nagyüzemi zárt gyümölcsö-
sök, az alacsony törzsű fákból kialakított almások. az izzási
állami gazdaság törpegyümölcsösében is megkezdődött a munka. az
almaszállító szánokkal, törődés nélkül hordják a termést. csak
ebből a gazdaságból mintegy száz vagon almát értékesítenek az
idén./mti/

--

bb. 31. rajznak az ájtatos manók

vid/j/a/ká

1963. szeptember 21.

a tolna megyei erdősegekben a szarvasbögésen kívül az áj-
tatos manók rajzása is az ősz jelzi. a nép szerint ha szól az
ájtatos manó, küszöbön a szüret. az idén a szokottnál előbb meg-
ért a szőlő, s hamarabb kezdődött meg a sáskaszerű, fogólábu ro-
varok nászideje is. estétől hajnalig szól a tücsökhöz hasonló
hangjuk az erdei tisztásokon és az utak mentén. a zsákmányra leső
manók úgy tartják fogólábukat, mintha imádkoznának, innen ered
furcsa nevük./mti/

--

bb. 33. terven felül kapott mezőgazdasági gépeket vas megye

vid/j/a/ká

1963. szeptember 21.

vas megye mezőgazdasága terven felül 230 traktort, 200
pótkocsit és 18 orkán szártépdőt kapott. a gépek nagy többségét
a termelőszövetkezetek, kisebb hányadát a gépállomások vették
birtokukba. az új gépekkel már 1100 fölé emelkedett a megyében
a szövetkezetek saját erőgépeinek száma./mti/

--

11.05/a

- 18 -

PKK

bb. 32. zenei klub szarvason

vid/fm/a/fm

1963. szeptember 21.

szarvason zenei klub alakult, amelynek tagjai hetente
vesznek részt foglalkozáson.

nagyrészt a zeneiskola növendékei, de idősebb emberek is
járnak klubnapokra a környező tanyákról és a községből. a
zeneiskola tanárai egy-egy kor zenéjéről tartanak előadást, majd
a kor legkiválóbb komponistáinak műveit hallgatják meg a
tagok./mti/

--

bb. 34. jugoszláv szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

tr/a/hk

1963. szeptember 21.

a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezete
elnökségének meghívására hazánkba érkezett a jugoszláv ipari
és bányaiipari dolgozók szakszervezetének háromtagú küldöttsége.

a vendégek 10 napos tanulmányut alatt megismerkednek a magyar
nyomda- és papíripari dolgozók élet- és munkakörülményeivel, a
szakszervezet tevékenységével, a hazánkban folyó építő-munkával,
országunk nevezetességeivel./mti/

--

e m b a r g o 20 óráig!

bb 35. dobi istván üdvözlőtávirata a mali köztársaság nemzeti
ünnepe alkalmából

Lk -Lm hk

1963. szeptember 21.

dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának
elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait a mali köztársaság
államfőjének és kormányelnökének./mti/

11.30/Lm

- 19 -

PKK

bb. 36. meghalt ruttkai armand , a párt és munkásmozgalom régi harcosa

k/tm/a/hk

1963. szeptember 21.

ruttkai armand , a párt és a munkásmozgalom régi harcosa , a magyar partizánszövetség tagja 51 éves korában elhunyt. ruttkai elvtárs 1931 óta dolgozott a pártmunka és a munkásmozgalom különböző területein. legutóbb vezető munkatársként működött a magyar népköztársaság norvégiai külkereskedelmi képviselőjénél.

ruttkai armandot a külkereskedelmi minisztérium és annak pártszervezete, a magyar partizánszövetség és a kereskedelmi, pénzügyi és védéglátóipari dolgozók szakszervezete saját halottjának tekinti. búcsúztatása szeptember 25-én, szerdán délután 3 óra körül lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb 37. felavatták a jászberényi új általános gimnáziumot

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 21.

a jászság , fővárosában,, jászberényben szombaton ünnepélyesen felavatták az új általános gimnáziumot, amelynek építésére és berendezésére több mint 8 millió forintot költöttek. kilenc tanterem, két gyakorlatműhely, természettudományi előadóterem, 300 személyes ebédlő és üzemi konyha áll a tanuló rendelkezésére. a korszerű új tanintézetben mezőgazdasági szakközépiskolai osztályok is működnek./mti/

--

12.20/a

- 20 -

kek

bb 38. személyautó részletre

tné-lm vg

1963. szeptember 21.

a csepel kerékpár- és motorkerékpár nagykereskedelmi vállalat közli, hogy a lakosság személygépkocsi vásárlásának megkönnyítése érdekében 1963 szeptember 23-tól december 31-ig trabant, wartburg, skoda, és moszkvics gépkocsit otp hitekre is árusít. a hitelezés részletes feltételeiről a csepel vállalat autószerelői, valamint az országos takarékpénztár fiókjai adnak felvilágosítást.- /mti/

--

bb 39. párizsi professzor előadása debrecenben

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 21.

a magyar tudományos akadémia vendégeként hazánkban tartózkodó b.n.halpern, a párizsi college de france tanára, a nemzetközi allergológiai társaság elnöke ellátogatott debrecenbe. az orvostudományi egyetemen dr. szodoray lajos professzor, tudományos rektorhelyettes fogadta a vendéget, aki megtekintett több klinikát és intézetet, s az egyetem tudományos ülészakán nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott az autoimmun betegségekről./mti/

--

bb 40. kállai gyula katolikus főpapokat fogadott

áe lm hk

1963. szeptember 21.

kállai gyula, a minisztertanács elnökhelyettese fogadta dr. hamvas endre csanádi püspököt, a katolikus püspöki kar elnökét, dr. brezanóczi páál egri apostoli kormányzót, papp kálmán győri püspököt, kovács sándor szombathelyi püspököt, dr. kovács vince püspököt, váci apostoli kormányzót és dr. szabó imre esztergomi c.püspököt. a találkozón szívélyes légkörben megbeszéltek az állam és a katolikus egyház viszonyát érintő időszerű kérdéseket. a fogadáson résztvett prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke is./mti/

--

12.50/lm
13.10

-21-

kek

bb 41. felrobbant egy gyógyszerraktár, a romok alatt meghalt egy járőkelő

vid te-lm szf

1963. szeptember 21.

halálos szerencsétlenség történt szombaton délelőtt debrecen belvárosában. a bőr- és nemibeteg gondozó intézet gyógyszer-raktárának egyik raktárhelyiségében gázlángot gyújtottak, nyomban ezután az épületrész a levegőbe repült, a helyiség három fala a földig ledőlt. megrongálta a robbanás a szomszédos orvosi rendelő helyiségeit is, a közeli parkban levő székeket pedig felborította.

bakó józsefné 40 éves debreceni lakos, aki piaci bevásárlásról jövet haladt el a raktárhelyiség előtt, a robbanás pillanatában ért az épülethez, a leomló kőhalmoz maga alá temette, holtan emelték ki a romok alól. az orvosi rendelőben három könnyebb sebesülés történt.

megindult a nyomozás annak megállapítására, mivel volt telítve a helyiség levegője, hogy a gázláng robbanást idézhetett elő és ki ezért a felelős./mti/

bb 42. átvette a huszezer forintos életbiztosítási kötvényét bálint gábor harmadik osztályos tanuló, a piroskarikás füzet csomag tulajdonosa

t tó/tné-lm vg

1963. szeptember 21.

az állami biztosító budapesti igazgatósága valamint a fővárosi papír- és írószer kereskedelmi vállalat megállapodása alapján az állami biztosító körülbelül 200 000 biztosítási propagandát helyezett el az előre elkészített iskolai füzet-csomagokba. a biztosítási propagandaanyag között 500 levelezőlap is volt, amelyből 499-et fekete, egyet pedig piros karikával jelöltek. az állami biztosító felajánlotta, hogy azok között a tanulók között, akik 1963 július 20 és augusztus 20 között vásárolják meg tanzsereiket, s megtalálják a karikával jelzett levelezőlapokat, értékes jutalmakat sorsolnak ki. a piroskarikás levelezőlap tulajdonosát 20 000 forintos életbiztosítási kötvényben részesíti az állami biztosító. az 500 darab karikás levelezőlap közül 98-at küldtek be a szeptember 5-én megtartott sorsoláson 97 tanuló között tárgyjutalmakat sorsoltak, valamennyien kaptak valamilyen ajándékot.

a piroskarikás levelezőlapot bálint gábor, a kosciuszkó tádé utcai iskola 3. osztályos tanulója találta meg, a 20 000 forintos életbiztosítási kötvényt szombaton délelőtt adta át balázs józsef, az állami biztosító budapesti igazgatóságának vezetője, a szerencsés kisfiúnak, közölte, hogy a 20 000 forintot 20 éves korában, 1973 szeptember 1-én fizetik ki tulajdonosának.
/mti/

14.00/Lm

-2-

Rk

bb. 43. időjárásjelentés

tr/a/hk

1963. szeptember 21.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 21-én, szombaton délben:

felhős idő, többfelé eső

a szovjetunió európai területén nagyterjedésű anticiklon helyezkedik el, ennek következtében ott száraz, napos az idő. európa többi részein viszont ciklonok következtében felhős, többfelé esős időjárás alakult ki.

hazánkban tegnap 6-11 órán keresztül sütött a nap, a hőmérséklet napközben országsszerte 26-31 fokig emelkedett. ma az éjszakai órákban délnyugatról egy hidegfront érkezett hazánk légterébe és néhány helyen záporosított, zivatarok okozott. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége egyes helyeken elérte a 11 millimétert. ma hajnalban a levegő lehűlésében elég nagy eltérések mutatkoztak. egyes helyeken 10-11 fokig hűlt le a levegő, máshol viszont hajnalban sem mértek 16-17 foknál alacsonyabb hőmérsékleteket. ma délelőtt a déli megyékből újabb záporokat, zivatarokat jelentettek.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 21,6 fok, a sokévi átlagnál 5,5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 21 fok.

várható időjárás vasárnap estig: felhős idő, többfelé eső, néhány helyen zivatar, mérsékelt délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 20-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél szeptember 21-én, szombaton délben 224 centiméter./mti/

--

13.40/a

- 20 -

Rk

bb. 44. megnyílt a római egyetem építészeti kiállítása

t/tz/lk/a/hk

1963. szeptember 21.

szombat délután az építőipari és közlekedési műszaki egyetem aulájában ünnepélyesen megnyitották a római tudományegyetem építészeti kiállítását.

A kiállítás megrendezése nem az első esemény a két egyetem több éves kapcsolatában. megelőzte már az elmúlt években az oktatók és hallgatók közös tanulmányutja.

A most megnyílt kiállításon tulajdonképpen a római egyetem oktatási módszereit ismertetik az építészmérnök-hallgatók által készített rajzokon. A mintegy 150 tábla bemutatja a leendő építészmérnökök elképzeléseit a választott hivatásokkal kapcsolatban. Különböző feladatok megoldására. A kiállításnak azonban nem csak a szoros értelemben vett szakemberek, hanem általában az építő- és képzőművészek, valamint a művészetek iránt érdeklődő nagyközönség számára is van mondanivalója.

A kiállítást dr. Széll László professzor, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem építészmérnöki karának dékánja nyitotta meg, a bemutatott anyagot pedig Pasquale Carbonara professzor a római egyetem világhírű tanára ismertette, aki Giorgio Badaloni docenssel együttérkezett Budapestre a kiállítás megnyitására. Az ünnepélyes megnyitón az olasz köztársaság budapesti követségét Marco Scovazzi professzor, kulturattasé képviselte.

A kiállítás az egyetem aulájában október 5-ig tekinthető meg, naponta reggel 8 órától este 6 óráig./mti/

--

bb. 46. századik születésnap

vid/fm/tné/a/hk

1963. szeptember 21.

A Békés megyei Doboz községben népes családja körében ünnepelte századik születésnapját B. Szűcs Lajos, tíz unoka, tizenhat dédunoka és egy ükunoka köszöntötte az idős embert.

B. Szűcs Lajost felkeresték a község vezetői is, és ajándékokkal kedveskedtek az ünnepeltnek./mti/

13.20/Lm

-24-

PK

bb. 45. mindegyik duna menti ország fejleszti hajózását - dr. Bélay József a dunai hajózási vállalatok igazgatóinak pozsonyi tanácskozásáról.

i/hbj/hné/a/hk

1963. szeptember 21.

A dunai hajózási vállalatok szokásos évi tanácskozását ebben az esztendőben Pozsonyban tartották. Részt vett ezen a Szovjetunió, Románia, Bulgária, Jugoszlávia, Magyarország, Csehszlovákia, Ausztria, a német szövetségi köztársaság és megfigyelőket küldött - mint a dunai hajózásban érdekelte ország - Lengyelország és a német demokratikus köztársaság. Ott voltak természetesen a Duna-bizottság delegátusai is. A tanácskozás befejeztével dr. Bélay József, a mahart vezérigazgatója, a magyar hajózási küldöttség vezetője elmondotta:

- a pozsonyban tartott tanácskozáson a többi között azt vizsgáltuk, hogyan lehet gyorsítani a szállítást, növelni a kikötők teljesítőképességét. Több ország ismertette terveit, így például a Szovjetunió delegátusa elmondotta, hogy reniben és izmailban új darukat helyeztek üzembe, bővítették a raktárakat, s most már hat uszály rakodhat egyszerre. A német szövetségi köztársaság Regensburgban új kikötő-medencét létesít. Ausztria Linzben a műtrágya rakodására épít új medencét. Egész sor, hasonló beruházásra kerül sor. Mi is elmondhattuk, hogy segítséget nyújtunk a nemzetközi hajózásnak például a három ujonnan beszerzett uszódarunkkal, amelyek különösen a Duna zuhatagi - moldova és turnu-severin közötti szakaszán alacsony vízállás esetén közreműködnek az uszályok rakományának csökkentésében. A következő években a csepeli kikötőben kiépítjük a harmadik medence partfalát. Mindez azt mutatja, hogy mindegyik ország nagyobb arányokban igyekszik fejleszteni hajózását.

Véleményünk szerint a dunai hajózás fejlesztése szempontjából nagyon hasznos volt a találkozó. Ugy gondoljuk azonban, hogy ha a most még tanácskozási joggal részvevő országok is, mint rendes tagok belépnek a bizottságba, a jövő évben Bulgáriában megrendezésre kerülő értekezleten újabb nagy lépéseket tehetünk a dunai hajózás korszerűsítésében, fejlesztésében./mti/

--

bb. 47. debreceni professzor előadása a koppenhágai egyetemen

vid/fm/a/tné/hk

1963. szeptember 21.

A napokban tért vissza hathetes észak-európai utjáról dr. Gunda Béla, a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetem professzora, az egyetem néprajzi intézetének igazgatója. A Helsinkiben levő nemzeti múzeumban az észak-európai népi építkezéssel kapcsolatban végzett kutatómunkát. Észak-norvégiában, röros városában résztvett azon a nemzetközi kongresszuson, amelyen az észak-európai néprajzi kutatásokról tanácskoztak. Ezt követően Dániában meghívottként a koppenhágai egyetemen tartott előadást „Társadalmi szervezet és a népi építkezés”, címmel./mti/

14.00/Lm

-25-

PK

bb 48. a bányász-szakszervezet tiltakozása a sztrájkoló spanyol bányászok megkínzása ellen

i hi/lk lm sr

1963. szeptember 21.

a bányaiipari dolgozók szakszervezetének elnöksége táviratban tiltakozott a spanyol kormánytól a sztrájkoló aszturiai bányászokat sújtó embertelen bánásmód ellen, s követeli a deportált bányászok szabadonbocsátását./mti/

--

bb 49. elutazott hazánkból claude bourdet és felesége

lk-lm sr

1963. szeptember 21.

kéthetes magyarországi tartózkodás után elutazott claude bourdet, neves francia publicista és felesége. a vendégek látogatásuk alatt ismerkedtek hazánk életével és találkoztak politikai, gazdasági és kulturális életünk számos vezető személyiségével./mti/

--

bb 50. jelentkezzenek a károsultak

tr-lm sr

1963. szeptember 21

1963. szeptember 12-én, délelőtt a budapest, 9. kerület boráros téri hus közért-ben egy vásárló 1 300 forintot tartalmazó pénztárcáját ismeretlen tettes ellopja. a zsebtolvajt kiss jános 19 éves büntetett előéletű, kisszentmiklósi lakost a rendőrség elfogta, aki beismerte, hogy 1963 szeptember 9-én rácalmás és adony között a vonaton egy orion ton gyártmányú táskarádiót is ellopott. a 20. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat, hogy saját érdekükben tegyenek feljelentést bp. 20. kerület, török flóris utca 72 szám alatt, vagy jelentkezzenek telefonon a 471-760, 123 mellékállomáson./mti/

--

14.30/a

- 26 -

RLB

bb 51. irodát és szociális épületeket adtak át rendeltetésének az országos gumipari vállalat nyiregyházi gyáregységében

vid tné-lm szf

1963. szeptember 21.

irodahelyiségeket és szociális létesítményeket adtak át rendeltetésének szombaton az országos gumipari vállalat nyiregyházi gyáregységében. az építkezésekre, berendezésekre körülbelül 3 millió forintot költöttek. a modern berendezésekkel, öltöző szekrényekkel, zuhanyozókkal felszerelt csempézett fal fürdővel együtt vették birtokukba a dolgozók az új ebédlőt is, amelyhez modern konyha tartozik. az ebédlőben mintegy 500 személy étkezhet. az egyes üzemszervezeteket helyezték el, amelyben a dolgozók a magukkal vitt ebédet uzsonnával tarthatják./mti/

--

bb 54. gyümölcsbőség a hétfégi piacon

i nj-lm ká

1963. szeptember 21.

a nagyvásártelepre szombaton 70 vagon és 218 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: hét vagon étkezési burgonya, két vagon fejeskáposzta, hét vagon zöld- és fehérpaprika, egy vagon piroskáposzta, három vagon paradicsom, egy vagon főzöttök, 27 vagon alma, négy vagon körte, 12 vagon szilva, két vagon vegyes gyümölcs és négy vagon tojás.

a hétfégi piacon gyümölcsbőség volt. a nagyvásártelepre szombaton 45 vagon alma, körte, szilva és vegyes gyümölcs érkezett. ezenkívül a környékről tehergépkocsival jelentős mennyiségű gyümölcs futott be. az osztályozott almát kilónként 2.40-6, a körtét 4.40-5.60, a szilvát 2.80-4.20 forintért árusították. az őszi barack és a szőlő ára nem változott./mti/

--

bb 55. ünnepélyesen adták át a tizenötezredik bérletet a vigszinházban

t bi/hné-lm fm

1963. szeptember 21.

szombaton a vigszinházban kis ünnepségen adták át az igazgatóság ajándékának kíséretében az idei tizenötezredik bérletet, amelynek tulajdonosa - polonyi istvánné, a klement gottwald gyár munkásnője./mti/

--

14.40/a

- 27 -

RLB

bb. 52. súlyos motorkerékpár szerencsétlenségek

tr/a/hk

1963. szeptember 21.

mátyásfüldön az arany jános utcában, tóth béla 26 éves kőműves motorkerékpárjával összeütközött egy egyofgatu lovaskocsival. az ittas motorkerékpárvezető súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett.

a balatoni műút és a neményi utca kereszteződésében jenei ferenc 37 éves szerelő oldalkocsis motorkerékpárjával összeütközött egy személygépkocsival. jenei ferencné 32 éves, gyári munkás, a motorkerékpár utasa súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet jenei ferenc okozta, mert nem adta meg az elsőbbséget a személygépkocsinak.

a 21. kerület, tanácsház utca és a kiss jános altábornagy utca kereszteződésében hádinger mihály 25 éves budapesti lakos motorkerékpárjával összeütközött egy személygépkocsival. a motorkerékpár vezetője és utasa szarka józsef 27 éves esztergályos, súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet itt is a motorkerékpárvezető okozta, mert nem adott elsőbbséget a személygépkocsinak.

a 13. kerület thälmann utca és a hajdu utca torkolatánál ludovszky ernő 9 éves és molnár imre 11 éves iskolai tanuló leesett egy tehergépkocsiról. könnyű sérüléssel a madarász utcai kórházba szállították a gyerekeket. a gyerekek menet közben a gépkocsi hátsó ajtaják lenyitották és arról leestek./mti/

-. -

bb. 53. a nyár ,, másodvirágzása ,, a balatonon

vid/gk/a/hk

1963. szeptember 21.

a balatonon egy hét óta újra nyárias az időjárás. ez alatt az idő alatt szinte felhőt sem lehetett látni az égen., a hőmérséklet elérte a 27 fokot, s 3-4 fokkal volt magasabb az átlagosnál. a víz napközben 22 fokra melegszik fel, a napfényes időben ismét sokan strandolnak.

a tóparton már bezártak a kifejezetten idényjellegű üdülők, a nagyobb fürdőhelyek szót nyaralói azonban meghosszabbították az évadot. siófok munkásüdülőiben még érkeznek beutaltak, az utolsó csoport október 2-án bucsuzik majd a tótól. a balatonfüredi sátoztáborban pénteken is jelentkeztek külföldi autósok és még mindig telt ház volt a campingtelep épületében is.

/folyt.köv./

14.50/a

- 28 -

Rek

bb. 53./ a nyár..... folyt./a

tihanyban a külföldi vendégek mellé 260 szot-beutalt is érkezett, a motelben szállásolták el őket.

a nyár ,, másodvirágzása,, különösen kedvez az építőipari munkálatoknak. gyors ütemben épül a széplaki partfalszakasz, ezen kívül aligán, balatonfüreden és keszthelyen dolgoznak a víz-építő kirendeltségek. jól haladnak a szárazföldi építkezések is. hét nap alatt újabb emeletstort kapott az új siófoki szálloda./mti/

-. -

bb. 56. szeptember 25-én temetik benedek tibort

i/bi/hén/a/fm

1963. szeptember 21.

benedek tibort, a vidám színpad elhunyt művészt szeptember 25-én, szerdán délután 1/2 4 órakor temetik el a rákoskeresztúri temetőben, a főváros által adományozott diszszirhelyen./mti/

-. -

bb 57. budapestet javasolják az építők nemzetközi városának - sajtótájékoztató az építők 4. nemzetközi konferenciájáról

t sb/mtm-lm vg

1963. szeptember 21.

az építők dózsa györgy uti székházában szombaton sajtótájékoztatót tartott veikkó porkkala, a szakszervezeti világszövetség építő-, fa- és építőanyagipari tagozatának főtitkára az építők 4. nemzetközi konferenciájáról. elmondotta, hogy most rendezik meg második alkalommal budapesten ezt a konferenciát. a magyar főváros korábban és most is nagy vendégszeretettel készült erre a találkozóra. az építők megszerették ezt a szép várost, s valószínűleg nem tesznek ellenvetést a nemzetközi tagozat javaslata ellen, amely budapestet ajánlja az építők nemzetközi konferenciájának állandó színhelyéül.

az építők szakszervezetei már másfél évvel ezelőtt megkezdtek a budapesti találkozó előkészítését és nagyon sok adatot gyűjtöttek össze a munkások helyzetéről, harcáról. többek között megvizsgálták az országok lakásproblémáit. világviszonylatban nagy a lakásínség, különösen a gazdaságilag elmaradt országokban. a fejlett észak-amerikai egyesült államokban is 2.4 millió lakást kellene építeni 15 év alatt, hogy minden igénylő otthont kaphasson. angliában a lakások 80 százaléka elavult és hosszú ideig minden évben 200 000 lakást kellene lebontani és újat építeni. amikor tehát az építőipari szakszervezetek a munkanélküliség ellen küzdenek, akkor egyúttal az összes dolgozók életkörülményeinek javításáért, a békéért harcolnak. ezért fontos követelése a szakszervezeti mozgalomnak, hogy az országok kormányai ne háborus eszközökre, hanem a békés élet fejlesztésére fordítsák a pénzt.

/folyt.köv.
14.55/a

- 29 -

Rek